

**แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่**
**Management Guidelines Based on Information Technology
and Communication Management Master Plan for Wat Huai Nahm Yen
School, Tha Torn Sub-district, Mae Ai District, Chiang Mai Province**

อาสา แก้วดีบ¹

สมบูรณ์ อริยา²

ประเวศ เวชชะ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูผู้สอน จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และคู่มือการประชุมเชิงสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการ (A-I-C) โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Analysis of Material) ลักษณะความเรียงแบบบรรยาย

ผลการวิจัย

สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ผู้บริหารและคณะครูผู้สอนมีการกำหนดโครงสร้าง แผนผังการบริหารงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจร่วมกัน แต่งตั้งบุคลากรทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีไว้ชัดเจน สนับสนุนให้มีการประสานงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งภายในโรงเรียนและให้หน่วยงานอื่นเข้าร่วมบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดสรรทรัพยากรและสิ่งจำเป็นในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียน ส่งเสริมให้มีความเข้าใจการดำเนินการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนให้มีการจัดทำแผนการสอนการเรียนรู้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละระดับชั้นเรียนและให้การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้เข้ารับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้และการบริหารจัดการเทคโนโลยีโรงเรียนสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในทุกๆ ฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการของโรงเรียนเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละปีจะมีการวัดผลงานและเปรียบเทียบผลงานกับ

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย email: kewere1@hotmail.com

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

มาตรฐาน มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถใช้งานได้
อยู่เสมอ มีการจัดทำรายงานผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศ
อยู่เสมอ โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากแผนปฏิบัติ
การประจำปีของโรงเรียนเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่สะดวก รวดเร็ว และทันสมัย มีการแสวงหา
ทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนภายนอกมาดำเนินงานด้านการใช้เทคโนโลยีของโรงเรียนทั้งจากองค์กรภายใน
และองค์กรภายนอก แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร โรงเรียนควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีขึ้นทุกปี และมีการกำหนดเป้าหมาย
ในการปฏิบัติงาน กลยุทธ์ที่มีความชัดเจน ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนให้มีการจัดการระบบงานสารสนเทศ
ของโรงเรียนแบ่งออกได้เป็น 4 งาน คือ งานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป
ควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนประยุกต์ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนช่วยในการจัดระบบงานและ
การส่งงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นสื่อการสอนและ
จัดกระบวนการเรียนการสอนให้กับนักเรียนมากขึ้น เพื่อความสนุกสนานและเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียน มีการจัดการระบบสารสนเทศเข้าสู่ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการนำเทคโนโลยี
สารสนเทศเข้ามามีส่วนเป็นสื่อช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ที่สำคัญควรมีระบบข้อมูล
เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มีการอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน และ
ควรมีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบและปัจจุบัน ในด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
ในโรงเรียนควรมีการเสนอผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในที่ประชุม
ประจำเดือนเพื่อแก้ปัญหา อุปสรรคร่วมกัน และมีการประสานความเข้าใจงานเพื่อปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น
ควรมีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้กับองค์กรและให้ความรู้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
นอกจากนี้โรงเรียนควรมีการจัดประชุมทีมงานดำเนินงานบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยให้ชุมชน
และองค์กรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมทรัพยากรในการบริหารจัดการ
เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้โรงเรียนควรมีการเก็บรวบรวมผลงานการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ
ของโรงเรียนเพื่อเผยแพร่เป็นเอกสารนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และองค์กร
ภายนอกให้รับทราบ ให้มีข้อมูลด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศในเอกสารรายงานการประเมินตนเอง
ของโรงเรียน (SAR) เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำสำคัญ: การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

Abstract

The purposes of this study were to explore the current situation of information technology and communication management based on the master plan of Wat Huai Nahm Yen School, and to propose management guidelines for technology and communication management based on the master plan of Wat Huai Nahm Yen School. The population included 8 participants including school administrators and teachers at Wat Huai Nahm Yen School, Tha Torn sub-district, Mae Ai district, Chiang Mai province. The research instruments were survey, interview, questionnaire, and A-I-C creative meeting handbook. Content analysis was employed as a means for data analysis.

The findings revealed that the current situation of information technology and communication management based on the master plan of Wat Huai Nahm Yen School was observed in terms of their organizational structure of information technology and communication management, vision, and mission, followed by their assigned staff's job description dealing with information technology and communications management; their ICT-oriented networking collaboration with interdepartmental sections and other involved organizations; their resources allocation necessary for effective ICT management; the school administrators' good manners on their application of ICT given to teaching and supporting staff; the school's promotion for their understandings of ICT management to be implemented for teaching staff's preparation in their ICT course-oriented lesson plans; their staff's additional workshops on their better understandings of information technology and communications services and use; their academic enhancement for the other involved participants' better understandings of ICT-based organizational and learning managements; their annual self-assessment report on information technology and communications management used for their improvements; the school's available financial budgets supported for their ICT-based well-organized learning management, seeking other financial supports for their school's effective ICT-based organizational management. In terms of strategies for effective information technology and communication management, it was also suggested that enhancement was needed not only for the school's annual self-assessment reports on action plans with well-prepared goals and strategies, but also the school administrators' effective ICT-based academic, personnel, budgeting, and secretariat management. In addition, the teaching staff's ICT-based implementation for their online instructional management and instructional media creativity served for their learners' pleasure and ongoing learning achievements; the application of ICT-based learning

management served for learners' different subjects and staff's working performance; the availabilities of standards and updated database on ITC management; their school's monthly meetings on problematic issues of information technological management supported for their better improvement as well as their involved participants' additional trainings on the deeper understandings and applications of informational technological management should be all needed. Moreover, the school's preliminary meetings on their effective information technological management in academic collaboration with other related communities and organizations should be provided for idea sharing and information technological resources mobilization. Also, the school's database on information technological management as brochure and information service should be disseminated for their school board, community, and different organizations, and the school self-assessment annual reports on information technological management should be finally presented to the members of basic educational committee as well as the Office of Chiang Mai Primary Educational Services Area 3.

Keywords: Information technology and communication management, Information technology and communication master plan

บทนำ

การบริหารการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพที่สมบูรณ์ครบถ้วน ทั้งเป็นคนดี มีปัญญา มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดี ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อสังคม หากการบริหารจัดการศึกษาประสบความสำเร็จในการพัฒนาคน คนที่มีคุณภาพเหล่านั้นก็จะไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าและอยู่กันอย่างสันติสุข ปัจจัยที่จะช่วยให้การบริหารจัดการการศึกษาประสบความสำเร็จซึ่งนำมาใช้ในการบริหารกันทั่วไป ได้แก่ คน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) แต่ในปัจจุบันการบริหารไม่มุ่งหวังเฉพาะความสำเร็จแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะมุ่งเน้นความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพด้วย ดังนั้นจึงพยายามใช้ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพใน 2 เรื่อง คือ ใช้คนทำงานเท่าเดิมแต่ได้งานมากขึ้น โดยคุณภาพของงานต้องดีเท่าเดิมหรือดีกว่าเดิม และได้งานเท่าเดิมแต่ใช้คนทำงานน้อยลงโดยได้คุณภาพของงานเท่าเดิมหรือดีกว่าเดิม ดังนั้นการใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น (วีระ ประเสริฐศิลป์, 2546 : 1)

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) เป็นการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่ายโทรคมนาคมมาเชื่อมต่อกันสำหรับใช้ในการส่งและรับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้โดยผ่านกระบวนการประมวลผลหรือจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและความสะดวกมาใช้ให้เกิดประโยชน์เหมาะสมกับแต่ละองค์กร ดังเห็นได้จากการนำอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดการฐานข้อมูล และ

ออนไลน์ผ่านทางสายโทรศัพท์ เครือข่ายใยแก้วนำแสงหรือดาวเทียมเพื่อความสะดวกในการจัดเก็บ แก้ไข และการสืบค้นข้อมูล การค้นหาข้อมูลสารสนเทศผ่านทางอินเทอร์เน็ต การนำเสนอข้อมูลข่าวสารจากที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่ง ฯลฯ ด้วยคุณสมบัติหลายประการที่เห็นได้ชัดเจน เช่น วิทยาการของคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดเล็กลงแต่มีสมรรถนะสูงขึ้นจนทำให้มนุษย์สามารถแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น และระบบการสื่อสารโทรคมนาคมที่ทันสมัยทำให้ปัญหาอันเนื่องจากระยะทางและเวลาลดลงอย่างง่ายดาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบอินเทอร์เน็ตที่ทำให้โลกกลายเป็นสังคมที่ไร้พรมแดน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปได้อย่างกว้างขวาง และรวดเร็ว ทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคม ทั้งในภาครัฐและเอกชน ทั้งในองค์กรธุรกิจองค์กรการศึกษา และองค์กรอื่นๆ ส่วนองค์กรใดจะได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศมากน้อยเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมและทิศทางการพัฒนาที่เหมาะสมของแต่ละองค์กรนั้นๆ (นิธิตา พุมติ, 2550 : 56)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญโดยกล่าวไว้ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดขอบเขตครอบคลุมไปถึงการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาบุคลากร การวิจัย การจัดตั้งกองทุนและหน่วยงานกลางเพื่อวางนโยบายและบริหารงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งรัฐบาลเองก็ได้มีนโยบายการเร่งใช้ ICT (Information and Communication Technology) เพื่อพัฒนาการศึกษาในทุกด้านโดยเฉพาะการช่วยพัฒนาครู อาจารย์ นักศึกษา นักเรียน และผู้สนใจได้เข้าถึงแหล่งความรู้และได้เรียนอย่างทัดเทียมกัน การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้ับไว มีประสิทธิภาพสูงสุด การจัดเครื่องมืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์และการเชื่อมโยงเครือข่ายจึงเป็นนโยบายสำคัญของระบบบริหารจัดการด้าน IT ในการบริหารและบริการทางด้าน IT มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการในสถาบันการศึกษาต่างๆ มีข้อมูลทะเบียนนักเรียน มีการเชื่อมโยงและรวบรวมข้อมูลซึ่งสามารถติดตามความก้าวหน้า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีระบบบริหารงานบุคคล ระบบงานสารบรรณ ระบบห้องสมุด ซึ่งจะเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการค้นคว้าที่กว้างขวางขึ้น การออกแบบและผลิตสื่อ มุ่งส่งเสริมพัฒนาครู อาจารย์ ให้สามารถออกแบบและผลิตสื่อด้าน IT เพื่อช่วยให้การสอนมีความน่าสนใจ สนุกสนาน ค้นคว้าต่อยอดความรู้ ประสบการณ์จากที่มีอยู่เดิม ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เป็นเรื่องของการกำหนดวิธีการใช้งานเทคโนโลยีต่างๆ การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นการใช้เทคนิคต่างๆ ตามความเหมาะสมของเทคโนโลยี การดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของรัฐบาล โดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2556 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาระบบ ICT ให้มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดการใช้สารสนเทศที่สามารถบรรลุภารกิจด้วยความพร้อม รองรับการบริหารจัดการการเรียนการสอน ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 79)

เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทมากในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนการบริหารและควบคุมตรวจสอบซึ่งบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีข้อมูลที่ทันสมัยประกอบการตัดสินใจของการวางแผนงานการพัฒนาระบบสารสนเทศ จำเป็นต้องมี

การวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกแห่งมีโอกาสเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งประกอบด้วยองค์หลัก หน่วยงานในสังกัดและในกำกับให้สามารถบูรณาการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยยังคงความเหมาะสมตามบริบทการดำเนินพันธกิจของแต่ละฝ่ายได้นั้นอาจพิจารณาเลือกดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองลักษณะ คือ

1. พัฒนาระบบ ICT ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ
2. จัดทำแผนแม่บทหรือแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทฉบับนี้และแผนแม่บทของประเทศไทย (แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554 – 2556) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 : 25)

การเรียนรู้ในโรงเรียนมีการนำคอมพิวเตอร์และเครื่องมือประกอบช่วยในการเรียนรู้ เช่น วิกิพีเดีย เครื่องฉายภาพ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน คอมพิวเตอร์ช่วยจัดการศึกษา จัดตารางสอน คำนวณระดับคะแนน จัดชั้นเรียน ทำรายงานเพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบถึงปัญหาและการแก้ไขปัญหาในโรงเรียน ปัจจุบันมีการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมากขึ้น ดังนั้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและการเรียนรู้นั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน โรงเรียนจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่รองรับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ในการปฏิบัติปรากฏว่ามีปัญหาหลายประการเกิดขึ้น ได้แก่ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปัญหาด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรไม่มีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือและโปรแกรมต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น โรงเรียนประถมศึกษาเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เยาวชนเข้าถึงการศึกษา ให้เยาวชนได้เรียนรู้ตามเกณฑ์ และเป็นโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนใกล้บ้าน ช่วยลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ปัจจุบันมีนักเรียนที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นจำนวนมาก จึงควรมีการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเท่าเทียมกับนักเรียนในโรงเรียนอื่นๆ เพราะนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของอนาคตของชาติเช่นกัน

โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาในด้านขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย ผู้บริหารและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนยังขาดงบประมาณในการดำเนินการ ไม่มีโครงสร้างการดำเนินงานด้านนี้ การปฏิบัติงานระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนยังมีปัญหาและอุปสรรค กล่าวคือ ข้อมูล วัสดุอุปกรณ์ ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน มีข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบัน (โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น, 2557 : 96)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่
2. ได้ข้อมูลในการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ และการประสานงาน การรายงานผล การจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ได้แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา
4. ได้ข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา

1. สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการศึกษา
2. แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการศึกษา

ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ ผู้บริหารและคณะครูผู้สอน โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 8 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

1. วิธีการดำเนินงาน

1.1 สัมภาษณ์ รวบรวมเอกสาร การดำเนินการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจากเอกสารประกอบด้วยแผนการพัฒนาศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รายงาน SAR ประจำปี และกิจกรรม/โครงการอื่นๆ โดยใช้แบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นที่มีค่า IOC แต่ละข้อเท่ากับ 1.00

1.2 การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ จำนวน 10 ข้อ เพื่อให้ได้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไปหาคุณภาพความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาการวิจัยได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ในวันที่ 24 มกราคม 2557 เวลา 13.00 น. ณ ห้องผู้บริหารโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น

1.3 การสอบถามคณะครู ได้ดำเนินการให้คณะครู จำนวน 8 คน ตอบแบบสอบถาม เพื่อทราบสภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามกระบวนการบริหาร POSDCoRB ของ Luther Gulick (1937 : 13) โดยใช้ชุดแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 53 ข้อ ที่ได้นำไปหาคุณภาพของแต่ละข้อได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60 - 1.00 ด้วยการแจกชุดคำถามที่มีแต่ละรายการให้ทำเครื่องหมายตรงความคิดเห็นต่อแต่ละรายการว่า มีการปฏิบัติและไม่มีการปฏิบัติ แล้วติดตามเก็บชุดแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้จนครบทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1 แบบสำรวจข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลที่เป็นร่องรอย สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง 4 ชนิด

2.2 แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ภายในโรงเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา

3. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหารและคณะครูผู้สอน จำนวน 8 คน ใช้สำหรับเก็บข้อมูลสภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการใช้แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและนำเสนอข้อมูลแบบบรรยายเป็นความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

1. วิธีการดำเนินงานใช้เทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วม (A-I-C) เพื่อได้ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย เรื่องแนวทางการหาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คู่มือการจัดประชุมแบบมีส่วนร่วม A-I-C เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานการหาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

3. การดำเนินการการประชุมเชิงสร้างสรรค์ โดยกระบวนการ A-I-C เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานการหาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Analysis of Material) ลักษณะความเรียง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบอุปนัย (Analytic Induction) (สุภางค์ จันทวานิช, 2546 : 131) กล่าวคือ เป็นการสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนามตลอดเวลาในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

ด้านการวางแผน (Planning) โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการวางแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน กำหนดทรัพยากรและสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านการจัดองค์การโครงสร้างการบริหารของโรงเรียน (Organizing) มีการกำหนดโครงสร้าง แผนผังการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชัดเจน

ด้านการจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) มีการจัดสรรหาบุคลากรที่มีความเหมาะสม มีความรู้มารับผิดชอบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรใช้สารสนเทศในการปฏิบัติงาน มีวิธีการในการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างหลากหลาย

ด้านการสั่งการ (Directing) ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน

ด้านการประสานงาน (Coordinating) โรงเรียนสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในทุกๆ ฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการของโรงเรียน

ด้านการรายงานผล (Reporting) โรงเรียนมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างเหมาะสม มีการตรวจสอบและกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดทำรายงานผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างและวิธีการในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการวัดผลงานและเปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐาน

ด้านการจัดสรรงบประมาณ (Budgeting) โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณจากแผนปฏิบัติการประจำปีให้กับสนับสนุนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อดำเนินงานด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหาร และการจัดการเรียนรู้

2. แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

ด้านวิสัยทัศน์

ควรกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีเป็น “โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นมุ่งพัฒนาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ มีแผนปฏิบัติการและโครงการสนับสนุน ครอบคลุมโครงสร้างระบบงานทั้ง 4 ฝ่าย บุคลากรทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีการจัดการระบบที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน มุ่งการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกเทคโนโลยีสารสนเทศในทุกสาระวิชา มีการวัดและประเมินผล พัฒนาแก้ไข อย่างเป็นระบบ พร้อมให้บริการแก่ชุมชน”

แผนงานโครงการ มาตรการ กิจกรรม

ควรมีโครงการ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนางาน 4 ฝ่าย เป็นโครงการที่ดำเนินงาน และการบริหารงานของสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป รวมทั้งการเรียนการสอนและการส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานภายในภายนอกเป็นไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการที่สนับสนุนและเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษามีระบบงานสารสนเทศทั้ง 4 ฝ่ายงานเป็นปัจจุบัน และเพื่อให้คณะครูใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยมีการดำเนินการวิเคราะห์การใช้ข้อมูลสารสนเทศงานทั้ง 4 ฝ่ายของสถานศึกษารวบรวม จัดระบบข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาทำการแปรผลและประเมินผล

ควรมีโครงการ การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นโครงการที่ช่วยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมาปฏิบัติตนได้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดระบบสารสนเทศและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีผ่านกิจกรรม

ด้านการอบรมบุคลากร รวมถึงการส่งเสริมความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี และมีการนำผลการอบรมมาพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา โดยการดำเนินการของโครงการมีวางแผนการประชุมในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง วางแผนงาน โครงการ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทรัพยากร ผู้รับผิดชอบ

ควรมีโครงการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้โดยผ่านระบบสารสนเทศ เป็นโครงการที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร จัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการและได้รับบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากสถานศึกษา ส่งผลให้ชุมชนเห็นความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ชุมชนได้ร่วมพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนและร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านต่างๆ ระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงาน และหน่วยงานต่อองค์กรภายนอก มีการดำเนินการโดยการประชุมวางแผนร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กำหนดเป้าหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดำเนินการตามโครงการ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินการของโครงการ

ควรมีโครงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย เป็นโครงการจัดหา พัฒนา และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียนและครูผู้สอน เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ดำเนินการโดยการประชุมเสนอโครงการ วางแผนดำเนินการตามโครงการ แบ่งเป็นการสำรวจสื่อการเรียนการสอนในแต่ละชั้นเรียน และมีการจัดหา ผลิตสื่อ และจัดหาวัสดุมาพัฒนาสื่อการเรียนการสอน หลังจากนั้นมีการประเมินผลการใช้สื่อและสรุปผล

การอภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เปิดสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีบุคลากรประกอบด้วยผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอน 6 คน พนักงานราชการ 1 คน และครูอัตราจ้าง 1 คน มีนักเรียนในปีการศึกษา 2556 จำนวน 120 คน เปิดสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นมุ่งจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมพัฒนาสุขภาพกาย สุขภาพจิต ปลูกฝังให้รู้จักสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนพัฒนาวิชาชีพแก่บุคลากร พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ปรัชญาของโรงเรียนคือ ศึกษาดี มีอนามัย ใฝ่คุณธรรม และพันธกิจ คือ 1) จัดการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนในเขตบริการให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค 2) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติ 3) พัฒนาครูผู้สอนตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ส่งเสริมการเรียนรู้โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังให้รู้จักการดูแลตนเองให้มีสุขภาพกายที่ดี มีสุขภาพจิตที่แจ่มใส และปลูกฝังให้มีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม 5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยมุ่งเน้นทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน 6) สนับสนุนให้ชุมชนองค์กรเอกชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Peter F. Drucker (สมพงษ์ เกษมสิน, 2543 : 6) ที่กล่าวว่า การบริหาร คือ ศิลปะ ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานต่างๆ ให้ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์กรที่กล่าวนั้น ทรัพยากร

ด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์การที่เข้ามาร่วมกันทำงานในองค์การ ซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านวัตถุอื่นๆ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการออกจำหน่ายและตอบสนองความพอใจให้กับสังคม หมายถึงการบริหารนั้นจะต้องคำนึงถึงทรัพยากรบุคคลอื่นที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันจนบรรลุตามเป้าหมายของการบริหารที่วางไว้ เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานศึกษา ชุมชน และสังคมได้ ดังที่พันธกิจของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นได้กำหนดไว้ คือ พัฒนาระบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยมุ่งเน้นทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน และสนับสนุนให้ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการวางแผน (Planning) มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการวางแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้กำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน กำหนดทรัพยากรและสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสรรจจัดสรรงบประมาณที่มีความสอดคล้องกับการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนในแผนปฏิบัติการประจำปี ด้านการจัดองค์การโครงสร้างการบริหารของโรงเรียน (Organizing)

มีการกำหนดโครงสร้าง แผนผังการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชัดเจน มีการประสานงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งภายในโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นในการจัดทำเอกสารทางวิชาการและการติดต่อกับหน่วยงานต้นสังกัด จัดให้มีการกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศในทุกกลุ่มสาระ โดยมีครูผู้รับผิดชอบที่จบการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ ด้านการจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นมีการจัดสรรหาบุคลากรที่มีความเหมาะสม มีความรู้ มารับผิดชอบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรใช้สารสนเทศในการปฏิบัติงาน มีวิธีการในการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างหลากหลาย มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุม การบรรยาย การสาธิต เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร ด้านการสั่งการ (Directing) ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน มีการจูงใจให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารและปฏิบัติงานต่างๆ ของโรงเรียน ให้มีการจัดทำแผนการสอนการเรียนรู้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละระดับชั้นเรียน ด้านการประสานงาน (Coordinating) โรงเรียนสร้าง

ความเข้าใจให้กับบุคลากรในทุกๆ ฝ่าย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการของโรงเรียนเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ด้านการรายงานผล (Reporting) โรงเรียนมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ อยู่เสมอ ให้มีการตรวจสอบและกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการจัดทำรายงานผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศ และในแต่ละปีจะมีการวัดผลงานและเปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐานอยู่เสมอ ด้านการจัดสรรงบประมาณ (Budgeting) ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนสนับสนุนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อดำเนินงานด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ที่สะดวก รวดเร็ว และทันสมัย มีการแสวงหาทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนภายนอกมาดำเนินงานด้านการใช้เทคโนโลยีของโรงเรียน จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นให้ความสำคัญในการบริหารจัดการเทคโนโลยีและการสื่อสารของโรงเรียน โดยร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีวางแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นที่ว่า มุ่งจัดการศึกษา แก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมพัฒนาสุขภาพกาย สุขภาพจิต ปลูกฝังให้ รู้รักสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนพัฒนาวิชาชีพแก่บุคลากร พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงศ์ (2543 : 21-22) ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่กล่าวถึง ลักษณะของงานบริหารจัดการไว้ 3 ด้าน คือ ด้านที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน งานบริหารจัดการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์กร ด้านของภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำ งานบริหารจัดการ หมายถึง การจัดระเบียบทรัพยากรต่างๆ ในองค์กร และการประสานกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน และในด้านของความรับผิดชอบ งานบริหารจัดการ หมายถึง การต้องทำให้งานต่างๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่างๆ เข้าด้วยกัน ในที่นี้ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำภายในองค์กรในการดำเนินการบริหารจัดการ โดยการประสานกิจกรรมต่างๆ ให้บุคลากรภายในองค์กรได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ มีการวางแผนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกันในการกำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในองค์กรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้การบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นยังมีการปฏิบัติงานการบริหารที่เป็นขั้นตอน

3. แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น จากการศึกษาพบว่า กระบวนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนได้มาจากการประชุมเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการ A-I-C ซึ่งมีการรวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการดำเนินการที่จะส่งเสริมการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียน มีข้อสรุปร่วมกันโดยเห็นว่า วิสัยทัศน์ควรกำหนดเป็นโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นมุ่งจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ มีแผนปฏิบัติการและโครงการสนับสนุนครอบคลุมโครงสร้างระบบงานทั้ง 4 ฝ่าย บุคลากรทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีการจัดการระบบที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน มุ่งการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องเทคโนโลยี

สารสนเทศในทุกสาระวิชา มีการวัดและประเมินผล พัฒนาแก้ไข อย่างเป็นระบบ พร้อมให้บริการแก่ชุมชน โดยผ่านกระบวนการตามแผนงานโครงการ มาตรการ กิจกรรม ตามข้อเสนอในที่ประชุมร่วมกัน มีการเสนอให้มีโครงการเกิดขึ้น 4 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนางาน 4 ฝ่าย เป็นโครงการที่ดำเนินงานและการบริหารงานของสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป รวมทั้งการเรียนการสอนในและการส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานภายใน ภายนอก เป็นไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการที่สนับสนุนและเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษามีระบบงานสารสนเทศทั้ง 4 ฝ่าย งานเป็นปัจจุบันและเพื่อให้คณะครูใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยมีการดำเนินการวิเคราะห์การใช้ข้อมูลสารสนเทศงานทั้ง 4 ฝ่ายของสถานศึกษา รวบรวมจัดระบบข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาทำการแปรผลและประเมินผล 2) โครงการ การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นโครงการที่ช่วยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมาปฏิบัติตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดระบบสารสนเทศและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีผ่านกิจกรรมการส่งบุคลากรเข้าอบรมความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี และมีการนำผลการอบรมมาพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา โดยการดำเนินการของโครงการมีวางแผนการประชุมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องวางแผนงาน โครงการ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทรัพยากร ผู้รับผิดชอบ แนวทางดำเนินงาน กำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงานโครงการ และจัดทำโครงการเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุมัติ หลังจากนั้นจึงดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ ติดตามผลการปฏิบัติงาน นำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์สรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้อำนวยการ 3) โครงการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้โดยผ่านระบบสารสนเทศ เป็นโครงการที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร จัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการและได้รับบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากสถานศึกษา ส่งผลให้ชุมชนเห็นความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ชุมชนได้ร่วมพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านต่างๆ ระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงานและหน่วยงานต่อองค์กรภายนอก มีการดำเนินการโดยการประชุมวางแผนร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กำหนดเป้าหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดำเนินการตามโครงการ ติดตามประเมินผล และสรุปผลการดำเนินการของโครงการ และ 4) โครงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย เป็นโครงการจัดหา พัฒนา และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียนและครูผู้สอน เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ดำเนินการโดยการประชุมเสนอโครงการ วางแผนดำเนินการตามโครงการ แบ่งเป็นการสำรวจสื่อการเรียนการสอนในแต่ละชั้นเรียน และมีการจัดหา ผลิตสื่อและจัดหาวัสดุมาพัฒนาสื่อการเรียนการสอน หลังจากนั้นมีการประเมินผลการใช้สื่อและสรุปผลการใช้สื่อ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็นยังขาดประสิทธิภาพที่ดีในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในด้านการปฏิบัติงานโครงสร้างการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย และการนำเทคโนโลยีเข้ามาสอดแทรกในกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นให้บุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ
2. ควรให้บุคลากรภายในและภายนอกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา
3. ควรจัดให้มีการระดมทรัพยากรงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอย่างเพียงพอ
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานอย่างมีความสุข และมีการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เพียงพอแก่นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน พร้อมทั้งสนับสนุนเรื่องซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ควรมีการวิจัยปัญหาและความต้องการของนักเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. สถานศึกษาควรมีนโยบายส่งเสริมให้มีการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดห้องเรียนที่มีความพร้อมสำหรับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างน้อย 1 ห้องเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554 - 2556. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

_____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

ธงชัย สันติวงษ์. (2543). การจัดการ. กรุงเทพฯ: ธนาเพรส แอนด์ กราฟฟิค.

นิธิดา ทุมดี. (2550). เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

โรงเรียนห้วยน้ำเย็น. (2557). รายงานงานผลงานดำเนินงานปี. เชียงใหม่: โรงเรียนฯ.

วีระ ประเสริฐศิลป์. (2546). ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา.

สมพงศ์ เกษมสิน. (2543). การบริหาร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุภางค์ จันทวานิช. (2546). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Gulick, Luther. (1937). Paper on the science of administration. In Luther Gulick and
Lyndall Urwick (eds.), *Notes on the theory of organization* (pp. 13). New York:
Institute of Public Administration.